

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier (SOU 2024:1)

SUHF instämmer i den grundläggande bedömningen att intresset att skydda de offentliganställda bör ges större vikt än tidigare.

SUHF instämmer även i förslaget att brottslighetens anknytning till myndighetsutövningen ska mjukas upp i lagtexten. Tolkningen att lagstiftningen även bör omfatta angrepp för att tvinga fram, hindra eller hämnas för en åtgärd vid myndighetsutövning skulle göra den mer tillämplig vid trakasserier som kan inträffa över en längre tidsperiod vid lärosäten i samband med myndighetsutövning i form av examination och överklagande av denna, samt disciplinärenden som leder till avstängning.

SUHF instämmer i vikten av att i stärka skyddet mot trakasserier i samband med åtgärd vid myndighetsutövning och även omfatta hot mot närstående. SUHF ser därför positivt på att lagstiftningen moderniseras genom att förgripelse ändras till angrepp mot tjänsteman, och att hot mot tjänsteman ska kunna utgöra olaga förföljelse och läggas till vid uppräknade brott.

SUHF ser positivt på att brottet förolämpning mot tjänsteman åter kriminaliseras under allmänt åtal. Det är i sig inte ett känt problem på lärosäten men ger tydlighet avseende att den enskilde examinatorns myndighetsutövning skall vara en trygg arbetsuppgift och kan fungera proaktivt mot normförskjutning på arbetsplatsen.

SUHF har inga åsikter avseende de straffskärpningar utredningen föreslår.

SUHF anser att det är mycket viktigt att vårda tilliten till myndigheter, vilket är tätt knutet till transparens i myndighetsutövning. SUHF har dock förståelse för att minskad exponering av namn vid myndighetsutövning kan behövas och därför föreslås möjliggöras genom underrättelse av beslut. SUHF finner det positivt att förslaget enbart innebär fördröjning och att transparens kvarstår genom att man kan begära ut besluten som ligger till grund.

SUHF instämmer i utredningens avvägning att ändring av sekretesskyddet för uppgift om anställds namn i personaladministrativ verksamhet inte är behövlig, utifrån att det finns tillämplig lagstiftning och att intresset för offentlighet ska respekteras så långt som möjligt.

Övrig kommentar

Inom lärosäten är det främst myndighetsutövning mot enskilda inom examination, antagning samt disciplinärenden och utredningen adresserar eventuella hot inom dessa områden. Det finns dock även en problematik avseende hot mot lärosätetsanställda som inte adresseras då den inte omfattar myndighetsutövning. Lärosäten har en grundläggande uppgift i en demokrati att tillgängliggöra ny

kunskap och forskningsresultat och det har blivit allt vanligare med trakasserier mot forskare som tillgängliggör forskningsresultat, inte minst i sociala media och specifikt inom politiskt heta ämnesområden. SUHF gjorde ett gemensamt ställningstagande 2023-03-16 för att visa att lärosätena avser göra det som går för att stödja forskare som råkar ut för hat och hot i samband med offentliggörande av forskningsresultat och deltagande i samhällsdebatten:

- Vi, rektorer för Sveriges lärosäten, arbetar aktivt för att forskningens resultat ska användas för att utveckla vårt samhälle och vår förståelse av det, samt uppmuntrar våra medarbetare att delta i samhällsdebatten.
- Vi fördömer alla typer av hot mot medarbetare på våra lärosäten när de genomför sådant som är lärosätets uppdrag.
- Vi kommer att polisanmäla de hot som kommer till vår kännedom.
- Vi inför bredare stödåtgärder vad gäller förebyggande arbete och stöd efter att medarbetare utsatts för hot eller trakasserier. På så sätt säkerställs att personalen får det stöd de behöver.

Enligt uppdrag



Marita Hilliges
generalsekreterare